Dinsdag, 12 Mei 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3598

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Martinique op de Weegschaal.

Eerste tekenen van Duits offensief in Rusland.
Japanners evacueren Wanting aan Chinese grens.
Verovering Philippijnen voltooid, meldt Tokio.

„TWEE JAAR GELEDEN."

Mei 1940

11. Neville Chamberlain treedt af als Minister-President van Engeland en wordt opgevolgd door Winston Churchill. Chamberlain werd hiertoe gedwongen door de Arbeidsleiders Clement R. Attlee en Arthur Greenwood, die weigerden in zijn cabinet zitting te nemen. Chamberlain wordt lord president van de Raad. Lord Halifax blijft belast met Buitenlandse Zaken.

De Gouverneur-Generaal van Nederlands Oost Indië, die per draadloze de inval der Nederlanden vernam, vaardigt een proclamatie uit en beveelt dat alle Duitsers van de 16-jarige leeftijd af zullen geïnterneerd worden. Alle Duitse schepen in de havens van Nederlands Indië worden in beslag genomen. Ook in Nederlands West Indië **handelt men op dezelfde wijze. Fransen en Engelse mariniers arriveren op Aruba en Curaçao voor bescherming.**

Japan verklaart, dat het niet dulden zal, dat Nederlands Indië in andere handen zal overgaan. Dit wordt officieel medegedeeld door den Japansen minister van Buitenlandse Zaken aan de diplomatieke vertegenwoordigers van Nederland, Duitsland, Engeland, Frankrijk, de Verenigde Staten en Italië.

Tegelijkertijd deelt het Staatsdepartement van de Verenigde Staten mede dat het zenden van Franse en Britse **troepen naar de Nederlands Westindische eilanden** niet beschouwd wordt als een inbreuk op de Monroeleer. Er had immers geen verandering van souvereiniteit plaats. Nederland aanvaardde slechts hulp van zijn Geallieerden.

12. De Duitse strijdkrachten in België steken het Albertkanaal over en dringen door tot Waremm, ten Westen van Luik. De dag tevoren veroverden zij het fort Eben Emael vlak bij Luik De Duitsers zijn in het bezit van de provincie Groningen. De watertoren van Rotterdam werd opgeblazen en de stad is zonder drinkwater. Overal zijn er branden in de stad. Op de rechteroever van de Maas staat het 28.291 ton grote schip „Statendam" in vlammen. De Duitsers trekken de IJssel over ten Zuiden van Arnhem.

De „Osservatore Romano" staakt op verzoek van de Italiaanse Regering de publicatie van al het nieuws met politieke betekenis.

13. Koningin Wilhelmina, Prinses Juliana en haar twee kinderen vluchten uit Den Haag naar Engeland op Britse oorlogsschepen en zijn te gast bij Koning George op het Buckingham Paleis. De Groothertogin van Luxemburg komt met haar familie in Parijs aan en neemt haar intrek in een hotel.

Het Britse Lagerhuis ondersteunt het nieuwe cabinet van Churchill met een motie van vertrouwen (381—0). Churchill zegt het volgende: **Ik heb U niets anders aan te bieden dan bloed, tranen en zweet. We hebben voor ons vele, vele maanden van strijd en lijden. Wij zullen oorlog voeren te land, ter zee en in de lucht met alle kracht, die wij hebben en die God ons geeft. Wij bevechten een monsterlijke tyrannie."**

De Duitsers verdelen Nederland in tweeën door het veroveren van de Moerdijkbrug. Luik wordt door de Duitsers genomen. Ten Noorden van Luik woedt een gevecht van 1500 tanks. In de Rotterdamse straten wordt gevochten.

Engeland en Nederland verzekeren Japan, dat de status quo in Nederlands Indië niet zal veranderen.

14. Om verder bloedvergieten te voorkomen geeft de opperbevelhebber van de Nederlandse strijdkrachten, generaal Henri Gerard Winkelman, het bevel de wapens neer te leggen. Deze overgave geldt voor geheel Nederland met uitzondering van de provincie Zeeland. **Later werd vastgesteld, dat bij het Nederlandse leger werden gedood** 2.890 man, 6.889 man gewond en 29 vermist.

Na de overgave wordt Rotterdam gebombardeerd. De gehele centrale streek van de stad gelegen op de Noordelijke oever van de Maas wordt verwoest.

In Frankrijk bezetten de Duitsers Sedan en Longuy. In België Namen en Dinant. De Duitsers maken in de strijd gebruik van een enorm aantal vliegtuigen en van vlammenwerpende tanks.

De officieren van het Nederlandse leger mogen hun zwaarden behouden, inplaats van ze af te geven bij de gebruikelijke symbolische militaire overgave. Het Nederlandse publiek mag zich vrijelijk onderhouden met de Duitse soldaten. Slechts twee luchthavens Schiphol en Waalhaven werden tijdens de Duitse invasie gebombardeerd. Alle overige vliegvelden bleven ongeschonden en werden overgenomen door de Duitse luchtmacht.

15. De Duitsers bereiken bij Sedan de voorposten van de Maginotlinie. De Maas wordt op verschillende plaatsen overgetrokken. Leuven wordt gebombardeerd.

De Duitsers bezetten Den Haag en Amsterdam. De officiële overgave van het Nederlandse leger wordt getekend om 11 uur.

President Roosevelt doet een beroep op Mussolini om Italië uit de oorlog te houden.

16. De streek rond Parijs wordt door de Franse regering tot oorlogszone verklaard. Een Amerikaanse ambulance-afdeling bestaande uit 30 wagens vertrekt uit het oorlogsgebied, nadat zij onder vuur genomen werd door de Duitsers.

De doorbraak bij de Maas kan niet gestopt worden wegens gebrek aan reserves. Een derde van het Franse leger wordt hierdoor afgesneden. De strijd gaat door, alhoewel de Fransen vechten tegen de Duitsers als 1 man tegen 4 en als 1 tank tegen 10.

De Zwitserse en Duitse autoriteiten sluiten de Duits-Zwitserse grens langs de Rijn van Basel tot het meer van Constance.

De meeste Nederlandse handelszaken, maatschappijen en organisaties brengen haar zetel over naar Batavia.

17. De Duitse gewapende strijdkrachten veroveren Brussel en na een zeer verwoede strijd Leuven en Mechelen. De Belgische Regering verplaatst haar zetel naar Ostende. De buitenforten van Antwerpen worden genomen.

Brussel bleef practisch onbeschadigd. Leuven werd geëvacueerd. De bibliotheek werd door vuur verwoest.

BRITS INDISCHE LEGERS DOOR GENERAAL WAVELL GEREORGANISEERD.

Preston Grover seint uit New Delhi: Groot Brittannië's Commandant in Brits Indië, Generaal Sir Archibald Wavell, onthulde, dat hij 3 Indische militaire commando's heeft gereorganiseerd in machtige en bekwame mobiele legers om een land- of zee-aanval van de Japanners op Oostelijk of Zuidelijk Indië tegen te gaan. Nu de Japanners — naar vermeld wordt — nog steeds een Bengaalse landingsvloot bijeenzamelen te Rangoen en terwijl de enige dappere, doch uitgeputte strijdmacht van Generaal Harold Alexander staat tussen den vijand en de Noordelijke poort van Brits Indië, heeft Wavell de honderd jaar oude Indische militaire politiek omgeworpen, waarbij de sterkste Imperiale strijdkrachten aan de Noordwestelijke grens werden gehouden. Zijn voornaamste doel was echter om de administratieve functies van het leger te scheiden van de gevechts-eenheden, zodat de defensie langs de kust en de Oostelijke en Noordelijke grenzen de enkele functie van de strijdkrachten zou worden.

Drie leger-commando's werden gevormd: in het Noorden, Zuiden en Noord-Westen.

Het grote centrale gebied zal worden bestuurd door het centrale Indische commando, welks voornaamste functie het oefenen van nieuwe defensie-strijdkrachten zal zijn. De meeste geoefende Britse en Indische troepen zullen thans naar verwachting worden geconcentreerd in legers in het Noorden, Oosten en Zuiden.

Geen verandering in het commando gaat hiermede gepaard. Andere defensie-maatregelen van onbekende aard namen toe, terwijl de Japanners volhielden in hun luchtactie boven Brits Indië zelf en terwijl Alexanders leger in Birma voortging zich terug te trekken langs de vallei van de rivier Tsjindwin in het Noord-Westen van Birma. Welk effect het bombardement van Oostelijk Indië gehad heeft op de bevolking van Calcutta, de grote stad, welke het meest rechtstreeks bedreigd wordt, werd niet bekendgemaakt. Het is bekend, dat voorbereidingen werden getroffen voor massa-evacuaties van de bevolkingen naar dorpen in het binnenland. (New Delhi, (AP) 11.5).

VREEMDE GEBEURTENISSEN IN VICHY.

Het Hoofd van Staat, Maarschalk Pétain, verkort zijn vacantie buiten om naar Vichy terug te keren om redenen van „buitengewone bezorgdheid".

Dit werd tegelijk bekend gemaakt in communiqué's van zijn Bureau en het officiële nieuwsagentschap van Vichy. De bekendmaking zeide, dat zijn terugkeer geschiedde vanwege niet nader genoemde „gebeurtenissen" en dit wordt van meer betekenis geacht aangezien het noemen van de reis van den Maarschalk tot nu toe niet werd toegestaan en het Franse publiek dientengevolge niet wist, dat hij buiten de stad was. Pétain vertrok op Donderdag naar een boerderij aan de Riviera te Villeneuve Loubert. Terwijl hij afwezig was hield de rustende Pétain 3 telefoongesprekken per dag met Pierre Laval, Hoofd der Regering.

Pétain vertrok per speciale trein uit Antibes en wordt morgenochtend te Vichy verwacht. De mysterieuze „gebeurtenissen", die genoemd worden als reden voor Pétains plotselinge terugkeer kwamen terwijl Vichy wachtte op nieuws uit de Verenigde Staten over de ontwikkelingen betreffende het eiland Martinique, ten opzichte waarvan de Verenigde Staten een voorstel hadden gedaan voor een nieuwe regeling.

Een gezaghebbende bron zeide, dat Laval geen beslissing kon treffen ten opzichte van Martinique alvorens hij bericht ontving van Gaston Henry Haye, den Fransen Ambassadeur bij de Verenigde Staten, en betreffende de besprekingen te Fort de France, zetel van het Gouvernement van Martinique, waren beëindigd. Franse bronnen legden er de nadruk op, dat zich in Martinique de grootste reserves bevonden van de Bank van Frankrijk. Een bron legde ook de nadruk op het feit, dat 3 Franse oorlogsschepen daar „in uitstekende conditie" zijn. (Vichy, (AP) 11.5).

INCIDENT IN VICHY.

Een handjevol Franse Rechtsen poogde heden te demonstreren voor de Noordamerikaanse Ambassade waarbij werd geschreeuwd: „Weg met de Verenigde Staten. Leve Frankrijk!" Zij werden echter snel weggetrapt door enkele andere Fransen, die toevallig aanwezig waren. De Politie keek glimlachend toe, terwijl enkele honderden Fransen die in een bar aan de overzijde van de straat vóór het middagmaal een aperitief gebruikten, opstonden en schreeuwden: „Varkens! Verraders!" naar 9 leden van de extremistische jeugdorganistatie, die begonnen met de demonstratie (Vichy, (AP) 11.5).

ZAL VICHY BETREKKINGEN MET GEALLIEERDEN VERBREKEN?

Berichten uit Stockholm zeiden, dat geruchten de ronde doen over een verbreking van de betrekkingen door Vichy met de Geallieerden, plus een gelijktijdige militaire samenwerking van Frankrijk met de as. Volgens de berichten uit Stockholm zouden deze maatregelen „onvermijdelijk" zijn. Ook wordt vernomen, dat de Correspondent van de „National Zeitung" schreef, dat een hoog Duits personnage, „waarschijnlijk Goering", in Parijs zou onderhandelen met de Franse leiders. Een onderbreking in de telefoonverbindingen tussen Zweden en Duitsland gisterenavond (thans weer hersteld), zou in verband staan met deze ontwikkelingen.

De Berlijnse correspondent van Stockholms „Nya Dagligt Tellehanda" meldde ook, dat buitenlandse kringen aldaar geloven, dat Vichy „staat voor belangrijke beslissingen betreffende de betrekkingen met de Geallieerde en Asmogendheden". Naar hij zeide zouden de leidende Franse militaire kringen meer geneigd zijn naar een Frans-Duitse militaire samenwerking sedert de Britse bezetting van Madagascar. Hoewel dit gecompliceerd wordt door de Frans-Italiaanse geschillen gelooft men, dat deze zouden buitengesloten worden waarbij Frankrijk zou worden „gedwongen bevredigende regelingen van de betrekkingen met Italië te aanvaarden" (New York, (AP) 11.5).

BRANDEN IN BELGISCHE IJZER-GIETERIJEN.

De radio van Moskou meldde, dat verwoestende branden kort geleden zijn uitgebroken in verschillende Belgische ijzergieterijen, die voor de Duitse oorlogsmachine werken. Hieraan werd toegevoegd, dat in wapenfabrieken inspecteurs springstoffen gevonden hebben, welke werden verwijderd uit anderhalf millioen patronen (Londen, (AP) 11.5).

Het nieuws van vandaag.

Nu de winter voorbij is en althans aan het Zuidelijk Russische front het weer opklaart, zijn de eerste tekenen merkbaar van grootscheepse operaties. De Duitsers hebben met behulp van Roemeense troepen een aanval geopend op het schiereiland van Kertsj op de Krim in een poging alzo voorbereidingen te treffen voor een invasie van de Caucasus. De aanval werd echter prompt afgeslagen en het schijnt, dat de strijd weer vat geluwd is (blz. 3).

Een Zwitsers bericht zegt dan, dat aan het Zuiderfront hevig wordt gevochten tussen Dnjepropetrovsk en Kertsj, terwijl grote Duitse troepenbewegingen plaats hebben in het Noorden en Zuiden van Smolensk (blz. 3). Ook zouden de Nazies bij Leningrad voorbereidingen treffen door het maken van aanvalsloopgraven en het beschieten van de stad met hun lange afstands artillerie (blz. 3).

Intussen is een vreemde activiteit te bespeuren in Frankrijk. Pétain keerde overhaast van de Rivièra naar Vichy terug (niemand wist dat hij er was). Een „hoog Duits personnage" zou in Parijs met Franse leiders confereren. Enkele jeugdige Franse Rechtsen demonstreerden voor de Noordamerikaanse Ambassade, doch werden terstond uiteengejaagd door andere Fransen, die hen uitmaakten voor „verraders".

En over Martinique heerst nog de grootste geheimzinnigheid, hoewel Admiraal Hoover zijn besprekingen met Gouverneur Robert te Fort de France reeds zou hebben beëindigd (blz. 1).

De Japanners aan de Birmaweg zitten nog steeds omsingeld en hun versterkingen hebben de bedreigde troepen nog niet kunnen bereiken. De stad Wanting aan de Chinees-Birmaanse grens werd intussen door hen ontruimd (blz. 1).

Van de Slag in de Koralzee is nog niet veel meer bekend. De Geallieerde vliegtuigen gaan echter nog voortdurend uit om te slaan naar de Japanse scheepvaart en bases (blz. 1).

Elders in de wateren van het Verre Oosten behaalde een Noordamerikaanse duikboot een mooi succes door het tot zinken brengen van een Japanse torpedojager, een hulpschip van de Japanse Marine en een vrachtschip (blz. 1).

In Brits Indië heeft Generaal Archibald Wavell drie commando's geschapen als voorzorgsmaatregel tegen een mogelijke Japanse invasie (blz. 1).

JAPANSE NEDERLAAG IN CHINA

De Chinezen verklaarden de zogenaamde „opruimingsoperaties van 20.000 Japanse troepen in een grote nederlaag te hebben omgezet in de grensgebieden van de Westelijke Sjantung- en Zuidelijke Hopeh provincies. Berichten, die hier ontvangen worden, deelden mede, dat de Japanners in het begin van deze maand een aanval deden op de Chinese posities, welke ruwweg worden omlijnd door het Grote Kanaal, de Gele Rivier en de Lunghai spoorlijn. De gevechten, die 7 dagen duurden, zouden biezonder ernstig zijn op 3 Mei toen de Japanners vliegtuigen, cavalerie en tanks in de aanval wierpen. De Chinezen zeiden, dat de Japanners 40 vrachtauto-ladingen van lijken van het front terugzonden en bovendien nog vele gecremeerden nabij de grens van Hopeh (Tsjungking, (AP) 11.5).

JAPANSE INVASIETROEPEN OMGEKOMEN.

C. Yates McDaniel seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Australië:

De mogelijkheid, dat Japanse invasietroepen zijn omgekomen bij scheepsladingen in de slag van de Koraalzee werd door bekwame zegslieden te kennen gegeven, die er de nadruk op legden, dat de Geallieerde bekendmakingen over vijandelijke verliezen tot nu toe weinig melding hebben gemaakt van schade aan transport-eenheden, die — naar bekend is — deel uitmaakten van de vijandelijke strijdmacht. Conservatieve en nog steeds onvolledige verslagen over de epische slag noemden slechts 2 Japanse transportschepen of voorraadschepen, welke tot zinken werden gebracht en nog 2 die werden beschadigd, doch deze waarnemers zeiden, dat, wanneer het volledige resultaat wordt opgesomd, het mogelijk een groter aantal troepenschepen zal omvatten. Officieel werd bekend gemaakt, dat het aantal Japanse schepen, dat tot zinken werd gebracht of ernstig werd beschadigd in de wateren ten Noord-Oosten van Australië gedurende de laatste 7 dagen, op 21 stond. Het communiqué van Generaal MacArthurs Hoofdkwartier voegde heden vroeg 2 duikboten, die werden tot zinken gebracht of beschadigd, toe aan de tevoren genoemde 19, doch dit geschiedde in een actie, die niet behoorde bij het gevecht in de Koraalzee. Noordamerikaanse en Australische schepen en vliegtuigen zijn nog steeds waakzaam voor nieuwe tekenen van den vijand, hoewel er geen werkelijke aanwijzingen zijn, dat hij zijn strijdkrachten opnieuw gevormd heeft voor een nieuwe beproeving van het Geallieerde vuur en staal. (Het Geallieerde Hoofdkwartier in Australië, (AP) 11.5).

NOG 3 JAPANSE SCHEPEN TOT ZINKEN GEBRACHT.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit:

„**Verre Oosten: 1.** Inlichtingen zijn ontvangen, dat een Noordamerikaanse duikboot, welke opereert in het Verre Oosten, de volgende Japanse schepen tot zinken heeft gebracht: 1 torpedojager, 1 vrachtschip van de marine en 1 middelgroot vrachtschip.

2. Deze zinkingen werden niet gemeld in enig vroeger communiqué van het Marine Departement en hebben niets uitstaande met de zeeslag van kort geleden in de Koraalzee.

3. Er is niets te vermelden van andere gebieden" (Washington, (AP) 11.5).

GEHELE PHILIPPIJNEN VEROVERD, ZEGT JAPAN.

Domei beweerde in een uitzending in het Frans, dat „de verovering van alle eilanden der Philippijnen door de Japanse strijdkrachten thans volkomen is bereikt." Een bericht van Mindanao aanhalende, zeide het Japanse agentschap, dat Majoor Generaal William Sharp, die beschreven wordt als de Opperbevelhebber van de Filipinostrijdkrachten in het gebied van Mindanao, zich gisteravond onvoorwaardelijk heeft overgegeven. Alzo zeide het bericht, dat „vier dagen na de val van Corregidor alle Amerikaanse en Filipino-strijdkrachten zich hebben onderworpen."

Domei zeide, dat Sharps overgave overeenkomstig de „orders waren, die door Luitenant Generaal Jonathan Wainwright, Opperbevelhebber in de Philippijnen, werden gegeven". Deze orders zouden aan Sharp zijn overgebracht door Kolonel H. Jesse Traywick „namens Generaal Wainwright" in de namiddag van 9 Mei (Tokio, (AP) 11.5).

2 SCHEPEN GETORPEDEERD.

De Noordamerikaanse Marine zeide, dat 2 middelgrote Noordamerikaanse koopvaardijschepen, werden getorpedeerd nabij de Atlantische kust en schipbreukelingen werden geland in havens aan de Oostkust (Washington, (AP) 11.5).

BRITS SCHIP GETORPEDEERD.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat een middelgroot Brits koopvaardijschip nabij de Atlantische kust getorpedeerd werd en dat schipbreukelingen geland zijn in een haven aan de Oostkust (Washington, (AP) 11.5).

DE RAF HERVAT HET OFFENSIEF.

De Royal Airforce hervatte heden haar offensief tegen de door de Duitsers bezette gebieden nadat slecht weer de ochtendaanval had beperkt.

Het Ministerie van Luchtvaart zeide, dat een gasolinetank in brand werd gezet door Spitfires te Cayeaux en dat het vliegveld te Saint Valerie Encaux werd gebombardeerd (Londen, (AP) 11.5).

FOTO'S VAN DE ZEESLAG.

Noordamerikaanse bommenwerpers, die terugkeerden naar hun Australische basis van een afzonderlijke zending, sloegen de reusachtige slag in de Koraalzee gade van posities op een hoogte van 18.000 voet en de bemanningen maakten levendige foto's van het conflict. De radio van Melbourne zeide, dat volgens den oorlogscorrespondent, Norman Stochton die de foto's heeft gezien, de strijd plaats vond op 150 mijl van de Noordkust van Queensland. De radio zeide: „Op zijn minst 500 vliegtuigen namen er aan deel. Beide zijden gebruikten torpedo-dragers en duikbommenwerpers. De lucht was wolkeloos en de foto's namen de strijd op met bewonderenswaardige biezonderheden." Stochton zou verder hebben gezegd: „Een verbazingwekkende foto toont 6 Japanse oorlogsschepen, waaronder de 2 gedoemde vliegdekschepen, die een patroon van witte cirkels tekenen tegen de achtergrond van een diepblauwe zee. Elk der Japanse schepen ontwijkt de Amerikaanse bommen in verschillende richtingen en elk poogt op dolzinnige wijze aan vernietiging te ontkomen. Een andere toont een vliegdekschip enkele minuten vóór het getroffen werd. De bommen tekenen zich duidelijk af tegen de achtergrond van blauw en de manoeuvrerende witte schepen.

Op een vroegere foto ziet men het gedoemde vliegdekschip een volledige cirkel beschrijven in een poging aan de bommen te ontkomen. De snelheid waarmede de Japanse schepen varen in een poging de Geallieerde vliegtuigen te ontwijken, wordt aangetoond door reusachtige witte sporen van schuim. Fijna even groot als de schepen zelven". Stochton beschreef de foto's van de slag als „waarschijnlijk de meest verbazingwekkende beelden, die vastgelegd werden" (San Francisco, (AP) 11.5).

10 MEI HERDACHT.

(Vervolg van de verslagen der Officiële Herdenkingsdiensten op 10 Mei jl. te Willemstad gehouden.)

IN DE FORTKERK.

„Wij willen een nieuw en vrij Nederland, doch moeten zelf daatoe beter worden."
Ds. Joh. Mietes.

De kleine Fortkerk bleek te klein, toen de onlangs hier gearriveerde Dominee Johannes Mietes gistermorgen om 9 uur de biezondere herdenkingsdienst opende. Aanwezig waren in de speciale coupé de Bestuursgemachtigde Dr. Willem M. Bonne met Mevrouw Bonne, verder de hoogste militaire autoriteiten, vele vooraanstaande personen en een grote menigte publieks.

In zijn openingsgebed herdacht Ds. Mietes reeds terstond de gebeurlijkheden van twee jaren geleden. „Onze smart is niet onder woorden te brengen, o God", aldus de voorganger, die vervolgens God vroeg ons betere mensen te maken om zulke dingen te kunnen voorkomen.

Gelezen werd vervolgens Psalm 88: 2-10 waarin de psalmist de ellenden beschrijft waardoor hij overstelpt is en God om verlossing smeekt.

De Zangvereniging bracht hierna ten gehore „Wilt heden nu treden." Ook verder heeft deze Zangvereniging op verschillende momenten in de dienst haar zang laten horen op een meer dan verdienstelijke wijze.

Ds. Mietes kondigde vervolgens aan uit Matthaeus 27 voor te zullen lezen „de beschrijving van hetgeen door ons herdacht wordt." Dit is het hoofdstuk, waarin Christus' kruisiging verhaald wordt.

Wij kunnen spreken over rechtsverkrachting, zo begon Ds. Mietes vervolgens zijn predicatie, doch dan zien wij de kern van de zaak voorbij. Hoe kan God zo iets als gebeurd is toelaten? Ons onderwerp zal daarom zijn de vraag: Is God dood?

De predikant had bij zijn prediking het grote voordeel zelf op het oorlogstoneel bekend te zijn. Rijkelijk putte hij uit eigen ervaringen. „Ik stond bij puinhopen, en de eerste vraag is de smartekreet: mijn God, waarom dan toch?"

Wij vatten Gods bedoelingen niet, al hebben wij het wel vaak geprobeerd.

De eindoverwinning komt, en wel voor ons, daar ben ik zeker van. Dát is dus niet de grote vraag. Ook niet de vraag, waar wij het eten vandaan halen. Ik heb verstomd gestaan bij mijn aankomst op Curaçao, in welk een weelde men hier leeft.

De vraag is het Christendom, waarvan velen zich, des strijdens moede, hebben afgewend. Dezulken zeggen: er is geen God. Anderen zeggen: waarom God, zoals die vrouw, die over straat met haar kind in de armen vluchtte, toen een bomscherf het hoofdje van baby verbrijzelde en zij uitriep: hoe heeft God dat kunnen doen, ik heb maar één kind!

Dorpen en steden gingen in puin. De vlucht kwam. Rotterdam kwam, kreten van gewonden en stervenden uiten nameloze smart. Vizioenen hebben wij van verminkte lichamen, verwoeste huizen, een neergetrapt land, familieleden die tot slaven gemaakt werden, kinderen die hongeren — „O God", interrumpeert de predikant zich hier, eigen smart besefende, „zegen onze dappere landgenoten, waarvoor wij elke dag en nacht bidden."—. Dit alles heeft slechts ten gevolge, dat er vragen gesteld worden: waarom al dit onrecht, als er een levende God is? Waarom hebben de kerken voor de oorlog tijd verspild aan het uitspinnen van kleine, niet-vitale geschillen, aldus Ds. Mietes. Waarom scheurt God de hemelen niet en daalt Hij neder? Nederland ligt vol graven, de Russische steppen vol lijken. Nederland werd geknecht, Indië viel. De vliegende dood zaait dood en verderf over de landen, de dood belaagt overal onzen zeeman onder, op en boven het water. Het gebed van een kind stijgt op: God, breng pappie weer thuis.

Waar is dan God? Kan Hij de harten niet veranderen? Hoort Hij ons niet? Wij denken aan de Koninklijke Marine, aan de Landmacht, de Luchtmacht, welker leden meedogenloos geslacht worden. Wij denken aan de Grebbelinie en de Jan van Galen.

Wij denken echter ook aan die ontelbaren, die in God kracht gevonden hebben.

(Hierna wordt in een ogenblik stilte staande een herdenking gehouden gevolgd door een toepasselijk lied).

„De vraag, zo vervolgt de Predikant, waarom God dit alles toeliet, is zeer actueel. Wij hebben een vitale fout gemaakt door op ons denken te vertrouwen, en ons denken is relatief, zeer onbetrouwbaar. Wij dachten in vrede te kunnen leven, terwijl millioenen honger leden. Wij voedden de strijd tussen de kerken over opvattingen. Wij meenten vaste aanspraak te mogen maken op goede behandeling door God en zeiden niet eens: dankjewel. Toen heeft God de teugels eens even losgelaten en als hyena's besprongen de mensen elkander. Het gevolg was, dat velen die vroeger vloekten, nu Gode verwijten, dat Hij zulks heeft toegelaten. Alsof God niet onze Maker zij, en doen en laten kan wat Hij wil.

Gelukkig, dat velen thans weer tot God komen, zoals dit in onze geschiedenis meer is geschied. In dit verband haalt de predikant het woord aan van Willem den Zwijger „Ik heb met den Potentaat der potentaten een vast verbond gesloten", en van enkele andere bekende persoonlijkheden uit verleden en tegenwoordige tijd, waarbij de predikant ook weer kan putten uit zijn ervaring van werk onder de slachtoffers in Engeland, en zelfs uit zijn eigen leven „God is in mijn leven een dynamische kracht geweest tot zaligheid: ik ben de zwakste van hen die Hem beminnen en de minste in het bidden geweest."

Op deze wijze moet het komen tot een levend Christendom, geen Zondagschristendom. Wij willen een nieuw vrij Nederland, doch moeten daartoe zelf beter worden, slechts dan zal de 10e Mei worden omgezet in de glanzende feestvreugde van de overwinning. Amen.

Nadat nog de Proclamatie van H.M. de Koningin van 10 Mei 1940 staande was aangehoord, werd de kerkdienst met het zingen van enkele coupletten van het Volkslied en de zegen gesloten.

IN DE NEDERDUITS HERVORMDE GEMEENTE TE EMMASTAD.

„Dan zal ons dierbaar Nederland herrijzen, dan zullen wij weder als volk onze taak vervullen en een samenleving opbouwen, die voorbereidt voor Zijn Hemels Rijk.
Ds. Carel Th. Steenstra.

In het schone, eenvoudige kerkje van de Nederduits Hervormde Gemeente werden tijdens de gewone dienst gedachten gewijd aan de laffhartige invasie van De Nederlanden op 10 Mei 1940.

Dominee Carel Th. Steenstra, die de dienst leidde, verwelkomde allereerst den vertegenwoordiger van het Bestuur, den Heer Gee Schoorl. Hij zegde den Gouverneur dank, die ondanks dat het geen speciale herdenkingsdienst was toch een vertegenwoordiger zond, daarmede getuigenis afleggend van samenhorigheid, die allen verbindt in de strijd voor de herrijzenis van het vaderland.

In zijn gebed herdacht Ds. Steenstra hunner, die verbonden door vriendschaps- en bloedbanden moesten achterblijven in Nederland en daar dagelijks strijden en lijden. Hij smeekte over hen af de zegen des Allerhoogsten en vooral de genade om het geloof te behouden..

Hij dankte den Heer voor de genade, die Hij ons volk schonk in de Koningin en in Haar Koninklijk Huis. Moge Zij vrijheid en kracht ontvangen. Moge de Heer de Prinses en de lieve Prinsesjes bewaren, die de hoop en de vreugde zijn van ons volk. De genade werd gevraagd voor hen, die ons hier regeren en beveiligen. Ook voor alle landen, die in nood en verdrukking zijn, werd gebeden en gevraagd, opdat de geest van liefde daar moge komen.

„Heer, maak dat wij niet wanhopig worden en op U blijven vertrouwen. Uw hand is zwaar, maar geef, dat wij naar U blijven opzien en rustig de toekomst tegemoet gaan. Laten wij hopen uit de hoop, die Gij geeft en kracht putten uit de kracht, die Gij verleent. Het zo moeilijke leven dezer dagen leggen wij in Uwe handen in het vaste vertrouwen, dat Gij ons leidt, dat wij in Uw schaduw veilig zijn.

Heer, geef spoedig vrede en geef uiteindelijk, dat Uw Koninkrijk spoedig kome. Moge Uw geduld niet worden uitgeput. Wees met Uw arme volk en verneder de macht van onzen tegenstander.

Wij vragen U dit alles in de naam van Jezus Christus onzen Heer".

Hierna zong de Gemeente Psalm 103, vers 7 en 9. Na de Schriftuurlezing sprak Ds. Steenstra naar aanleiding van Matthaeus 28: „En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld, Amen."

Reeds 2 jaren lang heeft een volkomen vijand ons land overweldigd. Het was echter niet het ergste, dat deze vijand zich richtte tot een volk dat niet anders gedaan had dan te trachten een goede nabuur te zijn en dat in deze tijden een vreemd aandoende liefde toonde voor de arme en hongerige kinderen van dezen vijand en gaf door dikwijls uit eigen mond te sparen.

Overweldigd zijn wij door een volkomen vijand. Niet alleen een strategische overwinning en materieel voordeel werd gezocht, doch ook werd en wordt getracht met intense haat alles te vernietigen wat ons volk eigen is. Alle geestelijke en culturele waarden worden uitgeroeid. Reeds 2 jaar lang gaat er een giftige adem over de Lage Landen.

Herdenken moeten wij hen, die in de eerste dagen van de strijd vielen, maar ook hen, die dagelijks strijden tegen de neertrekkende geest van den tegenstander. Die dagelijks kampen tegen de dood van de afstomping. Die in deze dagelijkse, alle dingen omvattende, strijd zich blijven vastklemmen aan de hoop, dat het anders worden zal.

Het is de strijd van de onbekenden en eenvoudigen. Deze 2 jaren waren een tijd overvol van strijd, lijden en geloof. Eerbiedig herdenken wij hen, die zo leefden op de hoop, de wonderlijke banier, die nimmer te overwinnen is en geplant is in een godsdienstige overtuiging, in een historisch gegroeide verbondenheid met de bodem en met het doorluchte vorstenhuis.

Hoe zullen wij onze dierbaren teragvinden, die zo leefden en streden? Ook hier werd geleden en gestreden door hen, die offeren moesten door afwezigheid van dierbaren. Hier werd de liefde beproefd. En zij, die trouw bleven, waren ons een sterkte, ons een kracht.

Alle bindingen met familie en vaderland werden verbroken. Alle bindingen vielen stuk, maar...... „Ik ben er ook", zo zegt de Heer. „Ik ben met U alle dagen en overal". Deze binding bleef. Het woord van Jezus Christus. Deze binding is niet te breken. Als alle liefde in vijandschap verandert. Als alles wegvalt, blijft dit: „Ik ben met U altijd en overal". Ook op 10 Mei was Jezus Christus daar bij alle leed. Twee jaar lang bleef Hij in de verdrukking bij ons. Dit is een wonderlijke gedachte. Was dit weten ons een troost en enige steun? En hebben wij door gebed deze weg bewandeld?

„Waarom Heer gaaft Gij ons deze beproeving?" zo vragen wij. En het antwoord: „opdat wij weder als volk Uw hand zullen grijpen, meer dan tevoren als volk Uw Koninkrijk zullen zoeken. Zo ver waren wij als volk afgedwaald, dat deze beproeving nodig was om ons te doen weten, dat Gij alleen maar belangrijk zijt. Het is mogelijk te belijden, dat het nodig is, dat Gods hand ons leidt door diepe dalen. Ons volk kende den Heer niet meer. Door beproevingen moest het gewekt worden. Al deze beproevingen zijn echter niets vergeleken bij de Hemelse heerlijkheid, die voor ons is weggelegd.

In al deze jaren was de Heer bij ons altijd en overal. Hoe zal de toekomst zijn? Als Christus met ons is, dan zal alles terecht komen. Misschien nog veel leed, maar uiteindelijk wacht ons het erfdeel der vaderen. De toekomst: Ik ben met U altijd en overal.

Elk volk, ook ons volk heeft slechts een voorbereidende taak. Het voorbereiden tot het Koninkrijk Gods. Ons volk is in de geschiedenis wonderlijk gezegend. Ons volk werd geboren uit de strijd voor Zijn zuiver woord en voor de rechte bediening van de Sacramenten onder de leiding van het doorluchte Huis van Oranje Nassau.

De Heer is met ons geweest en zal in de toekomst met ons blijven. Ons gebed zij: Heer blijf bij ons. En dan is de toekomst door alle leed vervuld van hoop. Dan zal ons dierbaar Nederland herrijzen, dan zullen wij weder als volk onze taak vervullen en een samenleving opbouwen, die voorbereidt voor Zijn Hemels Rijk.

Tot slot werd nog een 10-Mei bede gezongen en een couplet van het Wilhelmus.

IN DE GEREFORMEERDE KERK.

Deze wereldgeschiedenis zal een blij slot heben.
Ds. Hendrik W. Kroeze.

In de Gereformeerde Kerk op Mundo Nobo is gisteren in een Uur van Gedachtenis en Gebed de 10e Mei herdacht.

Als bestuursgemachtigde was hier aanwezig Directeur Richard J. Beaujon. Het kerkgebouw was geheel gevuld. Voorganger was de Predikant **Ds. Hendrik W. Kroeze**, die voorlas Openbaringen 6: 1—11 en tot text van uitgang koos de verzen 9 tot 11: „En toen Hij het vijfde zegel geopend had, zag ik onder het altaar de zielen dergenen, die gedood waren om het Woord Gods, en om het getuigenis, dat zij hadden: en zij riepen met grote stem zeggende: Hoe lang, o heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen, die op de aarde wonen? En aan een iegelijk werden lange witte klederen gegeven; en hun werd gezegd, dat zij nog een kleine tijd rusten zouden, totdat ook hun medediensknechten en hun broeders gedood zouden worden, gelijk als zij."

Bij zijn openingsgebed stond de predikant er reeds bij stil, dat deze herdenking niet alleen staat, niet buiten het wereldgebeuren omgaat, omdat ook in Nederland en Indië deze dag herdacht zal worden.

Vervolgens sprak Ds. Kroeze zijn predicatie uit:

„Gemeente van den Here Jezus Christus!

De geschiedenis van de 10e Mei is een geschiedenis van stelselmatige onderdrukking en diep krenkende vernedering. Maar er moet niet slechts een gedachtenis zijn, doch ook gebed voor herstel van het Nederlandse volk, welks geest ongebroken is. De spreker stelt de vraag, welke de zin van al dit lijden is, de zin van al wat gebeurt en ziet dan op het verlies aan geestelijke en cultuurele waarden, waarvan er vele niet meer hersteld zullen kunnen worden. Ik weet wat gij vanmorgen verwacht te horen in de kerk, nl. dat het einde goed zal zijn, dat „alles sal reg kom". Dit is geen levensverzekering voor de eeuwigheid, maar de zekerheid des eeuwigen Gods: deze wereldgeschiedenis zal een blij slot hebben. Met dit te zeggen zijn wij echter niet klaar. Ook in de Openbaringen zijn pas de laatste 2 hoofdstukken aan de nederdaling van het nieuwe Jeruzalem gewijd. Daaraan vooraf gaat vizioen op vizioen over al hetgeen daarvóór zal geschieden, met zo nu en dan een doorblik op de hemel met een voorlopig antwoord. Zo is het ook met onze text.

Ds. Kroeze licht vervolgens de gekozen text toe en beschrijft hoe God wordt voorgesteld zittende op de troon met het boek der zeven zegelen, hetwelk Gods testament is en al Gods heil bevat. Alleen het Lam is waardig dit boek te openen. Wanneer deze zegelen stuk voor stuk geopend worden, ziet Johannes paarden van verschillende kleuren, die de verschillende rampen, welke den gelovigen en ongelovigen zullen overkomen, afbeelden. Hij ziet ook hoe de loop van het predikant noemt in dit verband 10 Mei: wanneer Nederland een Duitse provincie worde, is het met al onze Christelijke actie gedaan. Uit Indië zijn tijdschriften gekomen, die hetzelfde geluid doen horen. Ds. Kroeze wijst vervolgens op de tegenstelling tussen geloof en ongeloof en wijst erop hoe zijn textwoord zegt „en om het getuigenis". Dit getuigenis is de roep van „Jezus is de Here", d.w.z. de handhaving van het absolute recht van God op de wereld. Wie dat getuigenis heeft, zal erom lijden.

De kerk kon in de maatschappij een veel grotere macht betekenen, wanneer de gelovigen zich dit getuigenis meer aantrokken, vooral ook in het staatkundige en nationale leven. Wij moeten Gods Naam propageren, ervoor arbeiden en strijden. Wanneer dan gevraagd wordt „hoe lang wreekt Gij ons bloed niet?", dan is het antwoord duidelijk, nl. alleen, wanneer wij met den Potentaat der potentaten een vast verbond hebben gesloten, strijden wij niet tevergeefs, vallen onze soldaten, onze mannen van marine en koopvaardij niet tevergeefs.

Wij weten het, dat de hoogste waarden op het spel staan, de vrijheid van geweten en godsdienst. Christus gaf zichzelf tot een zoenoffer, de gelovigen tot een dankoffer. Uit Nederland en Indië is vernomen, hoe men daar de strijd in den gelove aanvaard heeft. Men zal tegenstand ontmoeten bij het bewaren van Gods geboden. Er is hier de antithese, doch het gaat om de triomf van den ruiter op het witte paard. Het is, aldus eindigt de predikant, thans het heden der genade, waarin wij mogen lijden om het Woord Gods, hetgeen zal worden tot een lofoffer in Christus. Amen."

In het dankgebed bracht Ds. Kroeze nogmaals dank voor de troost, dat het Evangelie zijn loop heeft, en droeg Nederland, Indië, H. M. de Koningin en het Koninklijk Huis, den Gouverneur van Curaçao en verdere bestuurderen aan God op, herdacht stervenden en gewonden, de leiders der geallieerde legers en vloten.

Heden ontsliep in zachte rust, onze geliefde pleegmoeder, en zuster, tante,

Julia Albana Fonseca

Namens de Familie,
MICHAEL STEBA.

1506

Van de Fronten.

ACTIVITEIT AAN HET LENINGRADFRONT.

Russische berichten melden een grotere activiteit op de grond en in de lucht aan het Leningradfront met tekenen, dat de Duitsers een aanval op de stad zouden voorbereiden, welke reeds maandenlang binnen het bereik van hun lange afstands artillerie ligt. De radio van Moskou zeide, dat waarnemers op de toppen van de daken door veldkijkers nazietroepen hebben zien werken in water, dat tot het middel reikte, klaarblijkelijk bezig met het maken van aanvalsloopgraven. Noch de Duitsers noch de Russen gaven enige aanwijzing, dat er gevechten plaats hadden in de Oekraïne, waar de eerste nazie-aanval verwacht wordt (Londen, (AP) 11.5).

DUITSE AANVAL OP DE KRIM AFGESLAGEN.

Een militaire commentator verklaarde, dat de Russen een Duitse strijdmacht, welke aanviel op het schiereiland van Kertsj, naar haar linies hebben teruggedreven na een fel gevecht van 4 dagen. De Duitse aanval, waarbij divisies infanterie, geleid door tanks en voorafgegaan door Stuka's en laagvliegende gevechtsvliegtuigen, zich regelrecht stortten in de taaie Russische linies, werd hier gezien als het begin van een groot Duits offensief. De commentator zeide: „De nazies beseffen, dat zij het schiereiland van Kertsj moeten opruimen alvorens van Taganrog naar Rostov op te rukken."

De Duitsers maakten weinig voortgang in de 4-daagse slag en volgens den commentator werden zij naar hun linies teruggeslagen met hevige verliezen. Nazie-infanteristen slaagden erin een vooruitgeschoven positie te behouden in een enkele sector en dit gebied wordt thans verwoed aangevallen door Sovjet-troepen. De grond is droog en het weer is goed op het schiereiland (Londen, (AP) 12.5).

GEVECHT AAN HET KERTSJ-FRONT.

Het DNB zeide: „De slag is in volle gang" bij het bekend maken dat Duitse en Roemeense troepen, gesteund door krachtige eenheden van de Duitse luchtmacht, op Vrijdag een aanval openden op het schiereiland van Kertsj. Aan de kust van de Zee van Azov zou de Luwtwafffe 2 transportschepen tot zinken hebben gebracht van totaal 5000 ton alsmede verschillende kleine schepen. Verder werd een koopvaardijschip beschadigd. Het DNB beweerde ook, dat de Duitse luchtmacht 3 Britse torpedojagers tot zinken bracht ten Zuiden van Creta (Berlijn, (AP) 12.5).

SITUATIE ONTWIKKELT ZICH IN CHINA'S VOORDEEL.

Generaal Lung Yun, Gouverneur van de Yunnanprovincie, zeide, dat de situatie zich ontwikkelt in China's voordeel. Hieraan voegde hij toe: „Indien de Japanners zulk een avontuur mochten risqueren, zullen zij een energieke weerstand ontmoeten van honderdduizenden Chinese troepen in Yunnan, die vastbesloten zijn den indringer te verdrijven" (Tsjungking, (AP) 11.5).

HEVIGE GEVECHTEN BIJ TSJEFANG.

Het Chinese communiqué zeide, dat hevige gevechten voortduurden bij Tsjefang, op 25 mijl binnen China aan de Birmaweg, waar de Japanners versterkingen kregen om de colonnes te vervangen, die daar verleden week werden weggevaagd.

De oorspronkelijke Japanse invasiestrijdmacht, waarvan de Chinezen meldden dat 4500 gedood te hebben, zou nog omsingeld zijn door het Chinese leger. Het communiqué bevestigde de Japanse berichten over de val van Bhamo, dat het beginpunt van de Birmaweg zou kunnen vervangen, op 170 mijl ten Noord-Oosten van Mandalay en van Myitkyina, op 250 mijl ten Noorden van Mandalay. Gemeld wordt, dat de Japanners aanvallen ten Oosten van Loilem op 125 mijl ten Oosten van Mandalay en slaan naar Kunsjin. Het communiqué zeide, dat de Chinezen koppig weerstand bieden.

Dit werd te kennen gegeven doordat een andere groep van Chinese troepen in Birma onder het algemene commando van den Noordamerikaansen luitenant Generaal Joseph Stillwell nog krachtig vecht in het gebied, waardoor de Japanners de vorige maand snel voortrukten na het veroveren van Mandalay en Lasjio en om de Yunnan-provincie te invaderen, waarbij zij in de Chinese val gelokt werden en de verdedigers 4500 van de invaderende stoktroepen hebben gedood.

De Japanners zouden terugsnellen van hun invasie in China, terwijl zij door de Chinezen worden achtervolgd en gevaar lopen uitgeroeid te worden (Tsjungking, (AP) 11.5).

WANTING DOOR JAPS GEEVACUEERD.

Berichten uit Tsjungking delen mede, dat de Japanners de stad Wanting hebben geëvacueerd aan de grens van Birma met de Chinese provincie Yunnan, welke zij de vorige week in hen opmars langs de Birmaweg bezetten. Chinese guerilla's zouden actief zijn in het gebied van Mandalay, doch er is geen definitief nieuws over enige Chinese voortgang tegen de stad zelf. In het gebied verder naar het Westen zouden de Japanners nog in Noordelijke richting voortrukken. Dit laat blijken alsof de Japanners gevaar lopen te worden gevangen tussen de Chinezen, die langs de Birmaweg van Lasjio uit oprukken en zij, die uit Yunnan komen. De troepen vormen de speerpunt van een Japanse opmars in een poging te breken uit het cordon, dat rond hen werd geworpen door de Chinezen bij Tsjefang, 25 mijl van de grens van Birma (New Delhi, (AP) 12.5).

AANVAL OP PLAATSJE IN ASSAM.

Een Brits communiqué zegt: „Er had gisteren een luchtaanval plaats op een klein stadje op het land in Assam. Ongevallen onder burgerlijk en militair personeel zijn matig en de materiële schade is licht" (New Delhi, (AP) 11.5).

ZUID-AMERIKA.

PERU'S PRESIDENT SPREEKT VOOR DE NOORD-AMERIKAANSE KAMERS.

De Peruaanse President Manuel Prado zeide in een redevoering tot de Amerikaanse Senaat, „dat de samenwerking van Peru bestemd is een factor van werkelijk belang te vertegenwoordigen in het oplossen der gemeenschappelijke problemen van de defensie van ons werelddeel."

In een rede van 10 minuten in de Senaatskamer zette hij Peru's positie over de wereldquaesties uiteen en beloofde hij de samenwerking van zijn land in de oorlogvoering van de Verenigde Landen.

Van de Senaat ging Prado naar het Huis van Afgevaardigden, waar hij kort sprak en aan Congresleden zijn „overtuiging" mededeelde, dat „de overwinning onze pogingen zal bekronen en dat de Amerika's samen voor de toekomstige wereld een nieuw tijdperk van gelukkige goede nabuurschap en van vrijheid voor de landen der wereld zullen openen."

De Senators en de toeschouwers op de galerij stonden op en applaudiseerden den verschillende minuten lang, toen Prado klaar was met spreken om 12.42 uur.

Terwijl hij de Senaat verliet om 12.53 uur op weg naar het Huis van Afgevaardigden, wuifde Prado energiek naar de toeschouwers op de galerij, die applaudiseerden en terug wuifden (Washington, (AP) 11.5).

WORDT PRESIDENT ORTIZ GEOPEREERD?

Dr. Ramon Castroviejo, een beroemde oogspecialist uit New York, arriveerde om een operatie te verrichten op President Ortiz, welke, indien zij succes heeft, de gehele politieke toekomst van Argentinië zou kunnen veranderen.

Castroviejo beheld ambtshalve de gereserveerdheid bij zijn aankomst en ontkende, dat hij speciaal was gekomen om den President te behandelen. „Natuurlijk indien een Argentijnse oculist mij zou vragen om Ortiz te onderzoeken, zou ik dat gaarne doen", zeide hij tot verslaggevers. De zoon van den President, Jorge, en verschillende vooraanstaande Argentijnse doktoren begroetten Castroviejo op het vliegveld.

Ortiz deelde aan den correspondent van de Associated Press mede, dat hij optimistisch was over de uitslag en geloofde, dat vele Argentijnen het idee van de delicaatheid van de operatie hebben overdreven. Verschillende Argentijnen zouden hebben gezegd, dat zij het herstel van het zicht van den President haast onmogelijk achten. De correspondent vroeg aan Ortiz of hij in het geheel niet kon zien. „Ja" antwoordde de President, „ik kan Uw gezicht onderscheiden en de beweging van Uw handen. Anders zou ik mij niet kunnen verplaatsen gelijk ik doe".

De President zeide niet precies te weten wanneer de operatie zou plaatsvinden en legde uit, dat Castroviejo waarschijnlijk enkele dagen nodig zou hebben voor het onderzoek en andere voorbereidingen (Buenos Aires, (AP) 11.5).

WERELDNIEUWS.

RADIO PARIJS OPGEBLAZEN?

Dynamietleggers hebben het station van Radio Parijs en het beroemde Parijse restaurant van Marguerys beschadigd, volgens betrouwbare berichten, die door de Associated Press ontvangen werden. De omvang van de schade is niet geheel bekend, doch verschillende personen zouden zijn gedood in het restaurant.

Dezelfde bronnen zeiden, dat nog 20 gijzelaars nabij Rouaan werden doodgeschoten, nadat 2 Duitse zeelieden werden gedood, en dat 5 anderen voor een vuurpeloton werden geplaatst te Saint Aubin. Gemeld wordt, dat nog 50 zullen worden doodgeschoten, indien de schuldige personen niet gevat worden vóór 15 Mei en dat 500 zullen worden gedeporteerd naar Oostelijke gebieden (New York, (AP) 11.5).

WAT DUITSLAND OVER DE QUAESTIE MARTINIQUE ZEGT.

De Duitse radio zond een bericht uit, afkomstig uit Vichy, volgens welk de Verenigde Staten hebben geëist, dat de Franse oorlogsschepen te Martinique worden gedemobiliseerd en Noordamerikaanse garnizoens worden toegelaten op het Caraïbische eiland. Verder zouden de Verenigde Staten hebben geëist, dat de Hoge Commissaris een aantal Franse tankers afstaat, die te Fort de France voor anker liggen en het toezicht over de strategische punten overdraagt. Het Franse vliegdekschip „Béarn" en 2 kruisers bevonden zich in de haven van Martinique sedert de val van Frankrijk.

DNB-berichten uit Parijs noemden de Noordamerikaanse eisen aan den Gouverneur van Martinique een „ultimatum" en zeiden, dat volgens het blad „Le Matin" „deze niet zo brutaal waren als dat, welke Groot Britannië stelde aan den Gouverneur van Madagascar, doch dat het niettemin cynisch is." DNB, dat berichten verstrekte van de onder Duits toezicht staande Parijse pers in het algemeen, zeide, dat de eisen verontwaardiging hadden gewekt en de „Saksen voornamelijk geïnteresseerd zijn in de Franse koopvaardijvloot, vooral in het groot aantal tankers, dat te Fort de France voor anker ligt" (Berlijn, (AP) 11.5).

SPOORLIJN IN NOORWEGEN DOOR BRITSE SABOTEURS OPGEBLAZEN.

Gemeld wordt, dat Britse electrische experts de Transhams-spoorlijn ten Zuiden van Trondheim gesaboteerd hebben, nadat zij binnengesmokkeld werden in het door de Duitsers bezette Noorwegen. De spoorlijn, welke Noorwegens eerste geëlectrificeerde lijn is, ligt tussen de grote zwavelmijn te Orkia en de zee. Gemeld wordt, dat de transformator te Bordshaug buiten werking werd gesteld en het grote station vervolgens werd opgeblazen. Het vervoer zou thans geschieden met oude stoomlocomotieven (Stockholm, (AP) 11.5).

ARUBA.

DE WATERVOORZIENING.

Doordat er gisteren iets weggelaten werd in de laatste alinea van het stuk over de Watervoorziening wordt er daar een scheve voorstelling gegeven, nl. als zou de Gezaghebber op eigen gezag contact met de buitenlandse autoriteiten hebben aangeknoopt. Dit kan natuurlijk niet en teneinde niet de indruk te wekken als zou de Gezaghebber zijn bevoegdheden hebben overschreden haasten wij ons te vermelden, dat de woorden „hiertoe gemachtigd door Z. E. den Gouverneur" er nog aan te voegen. Zoals reeds korteling gemeld, nam de Landvoogd het initiatief en liet den Heer Gezaghebber namens Hem in contact treden met de genoemde autoriteiten.

CURACAO.

DE VLAGGEN UIT!

Morgen zal het 25 jaar geleden zijn, dat Z.H. Paus Pius XII tot bisschop gewijd werd. Dit zal natuurlijk over de gehele wereld gevierd worden. Allereerst met gebeden en heilige Communies, die voor Z.H. worden opgedragen. Maar laten wij in dit katholieke land onze aanhankelijkheid aan de Stoel van Rome ook uiterlijk betuigen. Gaarne geven wij daan ook het verzoek van onze hoogste kerkelijke autoriteiten, met name van onzen Apostolisch Vicarius door, om morgen en overmorgen (dag van de kerkelijke viering) te vlaggen. Laat van alle huizen waar katholieken wonen, de vlag wapperen.

GELUKKIG!

Naar de Gouvernements Persdienst verneemt, is Meester Henricus Ignatius Franke, Administrateur van Financiën veilig en wel in Londen aangekomen.

IS ER GEEN ROOKVERBOD?

Gisteren en de gehele nacht lag er een schip in de haven te roken op eenige afschuwelijke wijze. Een geheel stadsdeel ondervond de narigheden van deze rokerij.

Is er geen rookverbod?

Is daar nu niets aan te doen?

IR. W. VAN EYK.

Naar aanleiding van de geruchten, die er circuleren over het weggaan van den Heer Willem van Eyck bij de C.P.I.M., informeerden wij bij genoemden Heer.

De Heer Van Eyck deelde ons op onze vraag mede, dat hij reeds sedert 1939 ontslag heeft aangevraagd en zich toen ook terugtrok uit alle verenigingen en organisaties. Vóór Kerstmis van dit jaar zal hij zich inderdaad uit zijn huidige functie terugtrekken.

De Heer W. van Eyck kon nog niet zeggen of hij Curaçao verlaten zal en wat hij doen gaat. De Heer Van Eyck is 55 jaar.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Berlijn:** Een Duitse militaire zegsman verklaarde: „De hel is losgelaten over de Bolsjewistische posities op het schiereiland van Kertsj. Eskaders na eskaders van Duitse vliegtuigen snellen over het Bolsjewiekenfront waar JU 87'5 duikbombardementen uitvoeren.

— **New Delhi:** Een Britse tegenaanval in Birma heeft een Japanse colonne van meer dan 300 man doen keren, welke in Noordelijke richting oprukte, klaarblijkelijk met rivierboten.

— **Bern:** Na de Frans-Duitse onderhandelingen een staat van urgentie hebben bereikt wordt gemeld, dat Goering morgen mogelijk een ontmoeting zal hebben met Pétain en Laval om uiteindelijke beslissingen te nemen. Buitenlandse diplomatieke kringen voorspelden, dat een van Frankrijks grote beslissingen zal zijn het verwerpen van de Noordamerikaanse onderhandelingen met Martinique, waarbij de betrekkingen tussen Vichy en Washington zullen worden verbroken.

— **Londen:** Exchange Telegraph zeide, dat Japanse troepen, die vechten in het gebied van de Golf van Bengalen, een punt bereikt hebben op 31 mijl van Tsjittagong. Hierdoor zouden de Japanners komen op 25 mijl binnen Brits Indië van de grens van Birma.

— **Londen:** De Duitse radio beweerde, dat de voorhoede van Japanse troepen de Indische grens op verschillende punten is overgestoken en dat lichte Japanse strijdkrachten ook bezit hebben genomen van de kustzone tussen de Birmaanse haven Akyab en de Indische haven Tsjittagong.

— **Londen:** Radio Parijs zeide, dat Maarschalk Pétain hedenmorgen te Vichy is teruggekeerd van de Riviera.

— **Vichy:** Het Duitse militaire commando in Frankrijk (waarschijnlijk in de bezette zone) heeft een verreikend decreet uitgevaardigd, waarbij het zelf de macht in handen neemt om het aantal werkuren in de Franse ondernemingen te vergroten. Hierbij wordt aan werkgevers opgedragen onmiddellijk mededeling te doen van het aantal categorieën van werkers, dat voor ander werk beschikbaar wordt gemaakt als resultaat van de langere werktijd.

Onze Elias sprak in Paramaribo.

10 MEI-REDE.

„Nederland IS herrezen".

Eduard Maurits Elias

„Surinaamse Nederlanders!

Het is tien Mei. Een zwarte dag in onze geschiedenis. Het is tien Mei. Een lichte lentedag over Nederland. Op tien Mei twee jaar geleden viel de horde der nieuwe orde over ons goede vaderland. En de man zonder wien Nederland geen toekomst meer zou hebben, doch die grijnzend beloofd had met over elkaar geslagen armen de toekomst van onderdrukking en knechting te zullen gadeslaan, hield zelfs die laffe belofte niet. Hij kwam uit het Drentse varkenskot gekropen waarin hij, bang voor de zozeer gerechtvaardigde wraak der Nederlanders, was weggevlucht en hij ontvouwde zijn armen en hief ze op tegen zijn benarde volksgenoten en stak hen, terwijl zij wanhopig vochten voor het behoud van hun lief vaderland, in de rug.

Het is tien Mei, en wij kunnen gaan zitten op de puinhopen van ons Nederland en wij kunnen klagen en wenen en wij kunnen jammeren en om wraak roepen, wij kunnen ons wentelen in de as van het verleden.

Maar het is tien Mei, mede-Nederlanders, en wij kunnen ook denken aan Nederland, dat toen groot werd in zijn verzet, dat toen één werd in zijn haat en in zijn liefde, dat toen nationaal en innerlijk, kwam gerezen uit de puinhopen van zijn vermoorde Rotterdam, uit de verse graven van zijn vermoorde soldaten, uit de wonden van zijn verwonde ziel. Nederland is herrezen. Op 10 Mei, 1940.

Laat dit de gedachte zijn, die ons vanavond bezielt. Een goede gedachte. Een grote bezieling. En een ontroerde belofte: dat eerder onze rechterhand verdorre, dan dat wij u vergeten, Nederland.

Hoezeer het verleden ons heeft aangegrepen en verwond, hoezeer het bloed, de tranen en het zweet van wie vielen voor de eer van het rood-wit-blauw en Oranje onze mond met bitterheid vervult, hoezeer de angst voor het lot der onzen in het Moederland en in heerlijk Indië ons pijn doet, aan het en aan wie vielen voor de grootheid van Nederland zijn wij ànders verplicht. Niet te dwalen over de moeilijke wegen van wat wàs, doch rechtuit te gaan, met het lied der stelligheid in ons hart, met de glimlach der zekerheid om onze mond, met de kracht der vastheid in onze borst en onze handen, naar de bevrijding en naar het herstel van wat zo goed, zo nobel en zo eerlijk was: ons Nederland.

Ver van het geteisterde vaderland en ver van het geschonden Indië liggen zes kleine eilanden in de eeuwige zon. Ver van het gebonden Moederland en ver van het geschoffeerde Insulinde ligt aan de Oostkust van Zuid Amerika's vasteland een land in de warmte: Curaçao en Suriname voorlopig de resten van het grote Nederlandse Rijk. Voorlopig de enige gedeelten der aarde, waar het vrije rood-wit-blauw vrij onder de eeuwig-blauwe hemel waait.

welk een verantwoordelijkheid!

welk een taak!

welk een reden tot trots!

En toch tot ontroerde vreugde door onze tranen heen.

Op deze dag!

Wij van Curaçao en gij van Suriname, wij Nederlanders, wij broeders — wij moeten elkaar een goede, dure belofte doen: dat wij geen dag en geen uur zullen rusten in onze arbeid voor de volgende tiende Mei, een volgende tiende Mei, die de lente van ons Nederlandse bewustzijn zal inleiden.

Wij moeten elkaar de hand reiken, wij moeten elkander in de ogen zien, onze harten moeten op gelijke maat slaan, onze borst moet op gelijk rhythme ademen, **voor Nederland,** dat weer Nederland zal worden.

Gij van Suriname en wij van Curaçao, wij allen vrije Nederlanders, wij moeten niets zeggen, maar onze handen worden zwijgend inéén gelegd: dat is de belofte van man tot man; dat wij werken zullen voor Nederland.

Dat wij ieder op onze plaats iets zullen doen en niet zullen nalaten om deze plicht te vervullen.

Ik zie het naderkomen van onze beide Gebiedsdelen en het bevorderen van dit naderkomen reeds als een goed onderdeel van deze niet minder dan heilige plichtsvervulling jegens de grote en kostbare Nederlandse Rijksgedachte.

Wanneer ge mij zoudt vragen om de juistheid van deze plicht in besliste woorden en op zeer bepaalde punten te formuleren en vast te leggen dan zou ik dit moeilijk vinden te doen. De sfeer van dit werk is ideologisch en idealistisch zonder dat daarmede gezegd is dat zij ijl en zwevend en in wezen zonder werkelijke, tastbare basis is. Misschien klinkt het wel als een gemeenplaats wanneer ik de vergelijking trek van broeders in het ouderhuis. Wij zijn vermaterialiseerd. De jachtende wereld heeft ons bijna zó gemaakt dat alleen wat tastbaar is, dat alleen wat gezien en aangeraakt en zo mogelijk in klinkende munt en cijfers en resultaat kan worden gespecificeerd, waarde heeft. Maar zó is het niet. Juist met het beste en kostbaarste is het zó niet. Het samengaan van twee broeders voor de eer van de familienaam, van het huis, van de traditie van deze naam en van dit huis is toch niet waardeloos? Het is juist een van de kostbaarste dingen die de mensen bezitten.

Zo is het ook met het streven om Suriname en Curaçao te doen samengaan; voor de naam van Moederhuis en Moederland. Voor de eer van Nederland.

Dat een eenheid in bescheidenheid doch ook in één Nederlandsheid tot stand kome is ons streven en dat wij daar nú, juist op deze 10de Mei, van willen getuigen is gepast en gerechtvaardigd.

Liever dan de goedbedoelde doch tot op de draad gemeenplaatsige en reeds bij haar geboorte versleten conventionele uitroep: „Nederland zal herrijzen" in welwillend spreekkoor aan te heffen, zeggen wij: Nederland is herrezen: in zijn noodlot van het ogenblik, in zijn ellende van deze dag. Nederland is herrezen en het blijft rechtop staan in zijn diepe beschaving, in zijn mannelijke humaniteit, in zijn geest tot handelen, tot weten, tot scheppen; het **blijft** recht-op staan op zijn ereplaats in de wereld aan welke het zijn voortvarendheid, zijn wetenschap, zijn kunst en zijn diepe, wijde en wijdse beschaving heeft gegeven.

Het blijft rechtop staan niet alleen in het ongebroken, levende symbool zijner grootheid: onze grote Koningin Wilhelmina. Niet alleen in zijn onbezoedelde grote naam in de wereld. Niet alleen in zijn helden die de zeven zeeën bevaren, in zijn leger en in zijn vloot, maar ook in en uit en door ons Suriname en Curaçao. Het eerste wat wij moeten doen is nader tot elkander komen. Elkaar leren kennen. Elkaar leren waarderen. Gij bij u en wij bij ons belangstelling wekken voor den ander. Elkaars historie leren. Elkaars sociale en economische en commerciële en culturele en godsdienstige structuur en noden leren kennen.

Is er een betere dag om dit elkander te beloven dan de tiende Mei?

Er is op dit gebied verschrikkelijk grote nalatigheid geweest. Wij leefden vlak naast elkaar — niet aardrijkskundig, maar wèl Nederlands, wèl onder die ene vlag — en wij wisten niets van elkaar. Nu moet die verschrikkelijke nalatigheid doorbroken worden en plaats maken voor de hoge eenheid uit één gedachte, uit één wezen, uit één springbron: ons beider zelfde Nederlanderschap.

Gij en wij moeten op deze 10e Mei elkaar eerlijk beloven dit te zullen bereiken. Dàn is Nederland herrezen in Suriname en in Curaçao en in ons zèlf.

En later, wanneer Nederland weer geheel en al Nederland is, mogen wij ons weliswaar op dit verrichten van onze eenvoudige plicht niet laten voorstaan, maar wel mogen wij er het recht aan ontlenen, dat men ons ook erkenne en kenne. Ik geloof, dat dan onze gezamenlijke taak, die thans wordt ingezet voor ons gezamenlijke moederland, zal veranderen, zich zal mogen en moeten uitbreiden naar een veld van wijder actie: het gezamenlijk opkomen voor onze gezamenlijke belangen en voor het eerste en originaire belang: dat men in het moederland meer belangstelling tone vóór, meer kennis neme van Suriname en Curaçao. Daaraan heeft in het verleden genoeg ontbroken en zelfs thans is er aanleiding te zeggen, dat het gewenst zou zijn, dat onze beide gebiedsdelen gelegenheid kregen zich wat meer te doen gelden. Onlangs werd ingesteld een Raad van Advies die te Londen zal fungeren. Een goed plan, dat naar de goede weg wijst. Doch Suriname en Curaçao kregen voorlopig ieder slechts één zetel in die Raad te bezetten. Dat lijkt ongetwijfeld niet voldoende. Eén man zou een bijna bovenmenselijke objectiviteit moeten bezitten om alléén te getuigen van alle stromingen, gedachten en denkbeelden, die leven in zijn territoir. Dit is slechts een voorbeeld. Ik treed daar niet dieper in, omdat het niet mijn taak noch mijn bedoeling is vanavond aan zulke dingen aandacht te wijden. Doch het is slechts een voorbeeld om aan te tonen, wat er uit onze toenadering mede zou kunnen groeien: gezamenlijk strijden voor gezamenlijke hoge belangen in het raam van Nederland, wanneer dat zijn vrijheid herwonnen heeft.

Reeds thans beraamt de Nederlandse regering te Londen in gerechtvaardigd optimisme, in juiste voorbarigheid, gedachtig aan het wijze woord, dat regeren vooruitzien is, allerlei maatregelen, die nu reeds moeten worden genomen om na de bevrijding des lands te kunnen worden toegepast.

Dat mogen **wij** óók. Dat **moeten** wij óók doen. Wij hebben daartoe het trotse recht uit ons trotse, vrije Nederlanderschap: eerst elkander leren kennen, eerst Suriname en Curaçao nader tot elkaar brengen en dàn zorgen, dat groot-Nederland ons kennen leert; dàn zorgen dat wij Curaçao's en Surinaams naam brengen tot het Koninkrijk der Nederlanden.

Ik geloof dat wij niet alleen cultureel en economisch en vriendschappelijk zullen moeten samenwerken, doch dat wij in tweede instantie ook, wanneer ik dat zo noemen mag, politiek zullen moeten gaan samenwerken. Politiek in het raam der Nederlandse imperiale gedachte. Politiek met het doel dat, wat nu zo oneigenlijk „Nederlands West Indië" heet, zijn gerechtvaardigde plaats erlange in het grote geheel van het Nederlandse imperium.

Daartoe moeten wij niet gescheiden marcheren om gezamenlijk te slagen; doch vereend marcheren om gezamenlijk dat doel te bereiken.

Nederlanders van Suriname!

Liever dan aan het vermoorde Rotterdam, liever dan aan de honger der onzen, liever dan aan de ganzepasmannen, die bezit hebben genomen van ons ouderlijk huis, liever dan aan de mannen tegen de muur en de geweerlopen, die op hen zijn gericht, liever dan aan den dwazen, kwaadaardigen Mussert en zijn kameraden en kameraadskes, liever dan aan de zwartglimmende soldatenlaarzen, waarin het kwaadaardig „Recht" naar Teutonische trant staat, liever dan aan de Mei der vernietiging, denken wij aan de Meimaand der eeuwige werkelijkheid.

Aan de Meimaand der natuurlijke heling.

Op de brede rivieren staat het stille licht van de lente. Over de verre weiden en heiden en bossen en plassen is de geur van de nieuwe tijd. Het grote Amsterdam ziet de spiegeling van zijn trotse, oude huizen in het doodstille water van zijn grachten. De bomen staan beweginglooos in nieuw en teder groen. Over oude brede marktpleinen klinken, helderder dan ooit, de klokken uit de oude stadhuistoren. Jonge dieren, jonge bloemen, jonge geuren en jonge klanken. Dàt is Nederland in Mei. En zó willen wij Nederland **weer**zien. Zo willen wij het, in diepste wezen gekrenkt doch ongeschonden, bezoedeld doch rein, teruggegeven aan de wereld, aan de mensheid en aan zichzelf.

Op deze 10e Mei 1942 willen Suriname en Curaçao, willen de Curaçaose en de Surinaamse Nederlanders elkaar beloven daartoe het hunne, al het hunne bij te dragen. Ieder voor zich. En tezamen. Ieder naar eigen trant en verenigd in vrij Nederlanderschap.

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Hutspot met klapstuk. Morgen: Kalfsoester, geb. aard., doperwten.

WACHTDIENSTEN. Di. 12 Mei:

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Aamalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

Sportdag: 17 Mei nadert, de dag, waarop onze algemene sportdag georganiseerd wordt. Biezonderheden, welke voor u van belang zijn:

's morgens: Junior athletiek wedstrijden, aanvang 7.30 uur; einde ongeveer 10 uur.

's Middags: Sport voor allen, aanvang 15.30 uur; einde ongeveer 18 uur. Terrein: Sportterrein Rio Canario. Opgave: U behoeft zich niet van te voren op te geven; u komt en doet gewoon met alles mee. Bar: Muziek en koele dranken aanwezig.